

**REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ
SUMADIJE I POMORAVLJA**

**IZVEŠTAJ O RADU
ZA 2004.**

Kragujevac

Sadržaj

1. Uvod
2. Opšte informacije
3. Doprinos razvoju lokalne privrede i strategije regionalnog razvoja
4. Kooperacija sa finansijskim organizacijama, donatorima i NVO
5. Usluge Regionalne agencije
 - 5.1. Treninzi / obuke
 - 5.2. Razvoj preduzetništva/rad sa klijentima
6. Promocija i internacionalizacija teritorije
7. Uključivanje predstavnika ostalih opština Šumadije i Pomoravlja u rad Regionalne agencije
8. Izvođenje aktivnosti u skladu sa projektima o decentralizovanoj saradnji datih u okviru City-to-City Programa
9. Promotivne aktivnosti Agencije
10. Druge preduzete aktivnosti

1. Uvod

Regionalna Agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja, osnovana je 3. decembra 2001. godine, kao Agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća - Šumadija (D.O.O.), u okviru projekta Evropske Agencije za rekonstrukciju »Nefinansijske pomoći razvoju sektora malih i srednjih preduzeća u Srbiji«, a na inicijativu lokanih stejkholdera, Skupštine grada Kragujevca, nevladinih organizacija i privatnog sektora. Ova inicijativa je finansijski i tehnički bila potpomognuta od strane Evropske agencije za rekonstrukciju, koja je u prve dve godine uložila u agenciju 107,000 € i na taj način omogućila njen rad i razvoj.

Agencija je u prve dve godine funkcionisala prema postavljenim ciljevima u biznis planu koji je prihvaćen od strane donatora, što je podrazumevalo rad sa dve osnovne ciljne grupe: mala i srednja preduzeća i potencijalni preduzetnici. Nakon druge godine, RA je izradila trogodišnju strategiju rada gde je iznela osnovne smernice rada i razvoja, načine finansiranja u budućnosti i osnovne aktivnosti kojima će se RA baviti.

2004. godina bila je veoma značajna za Regionalnu agenciju iz Kragujevca. Završetkom ugovornih obaveza prema EAR-u 16.04.2004. godine Regionalna agencija je svoje poslovanje i opstanak na tržištu morala prilagoditi novonastalim uslovima.

28. juna 2004. godine potpisan je Ugovor između UNOPS-a i Regionalne agencije za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja o korišćenju usluga Agencije u okviru CITY TO CITY Programa, za period jun 2004 / jun 2005.

Uz tehničku i finansijsku podršku UNOPS-a i tehničku podršku Projekta Socio-ekonomskog razvoja Sumadije i Pomoravlja finansiranog od strane EAR-a započet je proces transformacije Agencije u Regionalnu agenciju za ekonomski razvoj Sumadije i Pomoravlja. Transformacija je završena 16.09. 2004. godine potpisivanjem anex-a ugovora o osnivanju Agencije između 18 Osnivača među kojima se sada nalazi Vlada Republike Srbije, 11 Opština Sumadije i Pomoravlja Dva udruženja preduzetnika, dva udruženja Građana, Regionalna privredna komora, i Crady banka.

2. Opšte informacije

1.	Naziv	Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja - Kragujevac
2.	Adresa	Kralja Aleksandra I Karađorđevića 98, 34000 Kragujevac
3.	Pravni status	Društvo sa ograničenom odgovornošću
4.	Datum transformacije	16.09. 2004.
5.	Mesto	Trgovinski sud u Kragujevcu
6.	Registracioni broj	1-19903-00
7.	Direktor	Jasminka Luković Jagličić
8.	Banka	Credy Bank, Kralja Petra I 113, 34000 Kragujevac
9.	Broj žiro računa	150-118-75
10.	Broj telefona	381 34 331 971;
11.	Broj faksa	381 34 331 971

Osnivači Agencije danas su:

	Ime osnivača	Osnivački ulog	Postotak vlasničkog udela %
1.	Skupština grada Kragujevca	2000\$	14,80
2.	CREDY banka	500\$	3,70
3.	Udruženje Sloga	500\$	3,70
4.	Asocijacija Šumadija	500\$	3,70
5.	NVO Šumadijska inicijativa	500\$	3,70
6.	Vlada Republike Srbije	500\$	3,70
7.	Udruženje građana "Baština i budućnost Aranđelovac 1859"	500\$	3,70
8.	Opština Aranđelovac	1250\$	9,25
9.	Opština Topola	1000\$	7,40
10.	Opština Rača	500\$	3,70
11.	Opština Knić	500\$	3,70
12.	Opština Lapovo	500\$	3,70
13.	Opština Batočina	500\$	3,70
14.	Opština Svilajnac	1000\$	7,40
15.	Opština Jagodina	1250\$	9,25
16.	Opština Despotovac	1000\$	7,40
17.	Opština Rekovac	500\$	3,70
18.	Regionalna Privredna Komora	500\$	3,70

Spisak zaposlenih od dana osnivanja Regionalne agencije

Pozicija	Ime	Početak rada	Kraj rada
Direktor	Jasminka Lukovic Jaglicic	19 April 2002	Do danas
Savetnik za obuku i biznis	Marijana Zivanovic	19 April 2002	Do danas
Savetnik za biznis i informacije	Ivan Vukadinovic	1. novembar 2003	Do danas
Menadžer za regionalni privredni razvoj	Dusan Cukic	15 maj 2002	Do danas
Menadžer za međunarodnu saradnju i internacionalizaciju sektora MSP	Nenad Popovic	15 maj 2002	Do danas
Saradnik na programu ACDI VOCA	Srđan Mladenović	15.04.2004.	Do danas
Projektni menadžer	Aleksandar Jovanović	15.11.2004.	Do danas

REGIONALNA AGENCIJA ZA EKONOMSKI RAZVOJ ŠUMADIJE I POMORAVLJA

Projektni menadžer	Ana Mihajlović	07.06.2005.	Do danas
Koordinator na projektu Format	Aleksandar Bojovic	01.05.2005.	Do danas
Generalni menadžer pod centra u Jagodini	Miloš Vulić	01.03.2005.	Do danas
Savetnik za informacije i biznis u pod centru u Jagodini	Marija Dimitrijevic	15.07.2005.	Do danas

Lokalni servis provajderi su ključni partneri Regionalnoj agenciji u Regionu. Paralelno sa razvojem kapaciteta zaposlenih u Agenciji, svoje kapacitete razvijali su i lokalni servis provajderi kao značajni i ključni partneri u realizaciji misije Agencije. Svi akreditovani LSP prošli su kroz četiri etape: intervju, obuku, akreditaciju i rad sa klijentima. Ukupan broj saradnika je **70** po sledećim kategorijama i broju po kategoriji:

LOKALNI SERVIS PROVAJDERI		
Kragujevac = 27	Jagodina = 16	Smederevska Palanka = 27
<ul style="list-style-type: none">- ekonomisti = 13- pravnici = 4- inženjeri = 5- agencije = 4- NVO = 1- lingvisti = 1	<ul style="list-style-type: none">- ekonomisti = 10- pravnici = 3- inženjeri = 3	<ul style="list-style-type: none">- ekonomisti = 11- pravnici = 3- inženjeri = 9- lingvisti = 2- psiholozi = 2

3. Doprinos razvoju lokalne privrede i strategije regionalnog razvoja

Jedan od važnih zadataka koji je postavljen pred Agenciju je elaboracija prvog nacrtu strateškog razvojnog plana, dogovorenog od strane različitih učesnika iz opština Šumadije i Pomoravlja. Ovaj strateški plan uključuje i dugoročnu viziju, ciljeve, specifične zadatke, prioritete i instrumente njegove implementacije. U saradnji sa EU projektom "Regionalni društveno-ekonomski razvoj" koji sprovodi "Enterprise" a upravlja Evropska Agencija za Rekonstrukciju, u toku jula meseca formirane su radne grupe radi izrade SWOT analize Regiona u cilju formiranja strateškog plana razvoja. Od strane svih opština i institucija predloženih za radne grupe dobijena je lista svih učesnika i organizovane su 5 radnih grupa: grupa za razvoj ljudskih resursa, grupa za ruralni razvoj i razvoj poljoprivrede, grupa za razvoj infrastrukture, grupa za razvoj privrede i sektora MSP.

Na održanim sastancima radnih grupa dovršena je SWOT analiza Regiona prema tematskim celinama predviđenim za analizu. Iz Mape resursa Regiona pripremljeni su faktografski podaci vezani za oblasti koje su obrađene SWOT analizom kako bi se izvršilo upoređivanje rezultata SWOT analize sa kvantitativnim podacima i na osnovu toga došlo do strateških ciljeva razvoja Regiona.

4. Kooperacija sa finansijskim organizacijama, donatorima i NVO

Važan zadatak, koji Regionalna agencija u svom radu treba da ispuni je pravljenje poželjnog okruženja za ekonomski razvoj i razvoj preduzetništva. Da bi ovo postigla Agencija treba da uspostavi i održava blizak odnos i komunikaciju sa ključnim lokalnim stejkholderima: lokalnom vlasti, lokalnim asocijacijama preduzetnika, Regionalnom privrednom Komorom, Nacionalnom službom za zapošljavanje, nevladinim organizacijama, lokalnim medijima, Univerzitetom, finansijskim organizacijama, donatorima, itd. Takođe, saradnja sa predstavnicima sličnih međunarodnih organizacija je neophodna u cilju olakšavanja međunarodne saradnje, zato ona paralelno sa razvijanjem usluga, razvijala i projektni princip rada.

- U okviru manifestacije "Britanski dani u Kragujevcu", Regionalna agencija je u februaru, bila domaćin Trgovinskom odeljenju Britanske ambasade, Direktor ovog odeljenja i njegovi saradnici predstavili su preduzetnicima iz Kragujevca preduzeća iz Velike Britanije sa kojima je moguće ostvariti trgovinske ili proizvodne odnose. U razgovorima učestvovali vlasnici 20 privatnih preduzeća iz Kragujevca, a sama svrha ove saradnje treba da vodi unapređenju rada Agencije na poslovima poslovnog povezivanja.

- U avgustu 2004. započeo je "Program dodele grantova nezaposlenim licima i tehnološkim viskovima" u saradnji sa američkom NVO ACDI VOCA (USAID program). Projektom je predviđeno da 190 lica iz kategorije ugroženih grupa dobiju finansijsku podršku u visini do 2800\$ za realizaciju svojih poslovnih ideja i na taj način stvore uslove za samozapošljavanje. - Projekat se realizuje u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje, Zastava zapošljavanje i obrazovanje i Centrom za radnu i profesionalnu orijentaciju. Očekuje se da će projekat trajati do jula 2005. godine. Projekat se osim u Gradu Kragujevcu realizuje i na teritoriji Opštine Jagodina sa pedeset odobrenih grantova.

- U drugoj polovini 2004. godine započeti su razgovori sa predstavnicima Južnomoravske regije o mogućnostima saradnje i zajedničkog rada na području regiona Šumadije. Istovremeno je dogovoreno da pre potpisivanja ugovora započne saradnja na monitringu projekata koji su već u fazi realizacije. U tu svrhu od 15.11.2004. godine u okviru Agencije započeo je sa radom saradnik, koji je plaćen od strane českih partnera, a raspisan je i konkurs za prijem još jednog zaposlenog.

5. Usluge Regionalne agencije

Regionalna agencija, sa jednim od svojih osnovnih ciljeva, usmerena je na pružanje različitih usluga preduzetnicima u celoj Regiji, a one podrazumevaju trening, informacije i konsalting. Ove usluge moraju biti usmerene ka specifičnim grupama klijenata sa namerom da u potpunosti zadovolje njihove potrebe. Pružanje takvih vrsta usluga treba da bude bitna stavka i za potencijalne preduzetnike i za postojeća MSP, s obzirom da je pružanje ovakvih vrsta usluga u Regionu na vrlo siromašnom nivou. Regionalna agencija, zato nastoji da pridobije poverenje klijenata kvalitetom usluga sa namerom da promeni svest preduzetnika i ukaže im na značaj nefinansijske podrške koja može biti od velike važnosti za poslovni uspeh.

5.1. Treninzi / obuke

U toku 2004. godine Regionalna agencija je organizovala i realizovala ukupno 32 obuke za 461 klijenata. Najveći broj klijenata je bio iz grupe potencijalnih preduzetnika, uglavnom nezaposlenih lica zatim postojećih preduzetnika - privatnih preduzeća i predstavnika lokalnih samouprava. Obuke su bile koncipirane kao jednodnevne ili dvodnevne, koje su bile izvođene u gotovo svim gradovima šumadijsko-pomoravskog Regiona, i to na sledeće teme:

- ❖ Trening "Šta treba da znam o biznisu" - 170 polaznika
- ❖ Follow up trening za izradu nacrtu biznis plana - 10 polaznika
- ❖ Poslovni engleski - 70 polaznika
- ❖ Osnovni nemački - 32 polaznika
- ❖ Napredni trening "MARKETING PLAN" - 13 polaznika
- ❖ Jednodnevna treninga "Lokalni i regionalni privredni razvoj - pojam, metode i pristup sprovođenja" - 19 polaznika
- ❖ Orjentacionih trening za zapocinjanie biznisa u saradnji sa Republičkom agencijom (Nezaposlena lica koja su na evidenciji filijale Nacionalne sluzbe za zaposljavanje u Sabcu, Kragujevcu, Arandjelovcu i jedan za potencijalni višak radnika u rudniku REMBAS u Resavici) - 147 polaznika

- Kada su u pitanju dugotrajni programi obuka, u martu mesecu 2004. godine, Regionalna agencija je dobila tender na Projektu EU koji je sprovodila organizacija EURECNA "Podrška

merama razvoja ljudskih resursa za nezaposlene i višak zaposlenih u Srbiji ” kojim je upravljala EAR, u vrednosti od 40000 EUR-a. Program obuke je bio pod nazivom **"Kontinuirano stručno usavršavanje za ekonomske tehničare"** i trajao je pet meseci (od aprila do avgusta 2004.) Obuka je obuhvatala profesionalno usavršavanje 120 nezaposlenih lica za poslove savremenog kancelarijskog menadžera i knjigovodje. U realizaciji programa učestvovali su svi zaposleni i servis provajderi Agencije.

- U julu i avgustu mesecu, u partnerstvu sa NVO ŠKOLA MIRA realizovan je program "Obuka za servisere liftova i majstora za popravku medicinske opreme". Regionalna agencija je bila zadužena za organizaciju Modula Preduzetništvo u njegovu realizaciju. Projekat je bio finansiran u okviru projekta EU koji je sprovodila organizacija EURECNA, a kojim je upravljala EAR, a odnosio se na prekvalifikaciju radnika koji su na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje.

- U novembru, Regionalna agencija za ekonomski razvoj potpisala je ugovor o saradnji sa nemačkom organizacijom HELP. Ovaj ugovor predstavlja nastavak saradnje i funkcionisanja «Help» servis centra u okviru Regionalne agencije. Help servis centar obezbeđuje usluge za svoje korisnike grantova za samozapošljavanje, a usluge isporučuje Regionalna agencija. Najveći broj usluga odnosi se na realizovanje različitih vrsta obuka, a u 2004. godini ukupno je održano 10-ak obuka za oko 100 klijenata HELP-a, sada već osnivača malih biznisa.

- U periodu decembar 2003. – februar 2004. godine, Regionalna agencija je za potrebe OSCE organizacije isporučila trening pod nazivom **"Obuka menadžera"**. Šezdeset menadžera iz privatnih i društvenih preduzeća prošlo je obuku u trajanju od 160 sati. U dogovoru sa OSCE organizacijom, nakon završene obuke, organizovana je poseta jednom uspešnom privatnom preduzeću u Gornjem Milanovcu sa namerom da se polaznici upoznaju sa njegovom menadžerskom strukturom.

5.2. Razvoj preduzetništva/rad sa klijentima

Regionalna agencija svoj rad sa klijentima deli u dve kategorije. Prva kategorija su potencijalni preduzetnici koji predstavljaju nezaposleno stanovništvo i socijalno ugrožene kategorije koji žele da započnu svoj sopstveni biznis. Sa druge strane postojeći preduzetnici su klijenti čije firme posluju više godina i imaju određenu tržišnu poziciju. Spektar usluga koje Regionalna agencija pruža svojim klijentima su sledeće:

- Informacije o dostupnim kreditnim linijama
- Informacije o podršci samozapošljavanju
- Informacije o poljoprivrednim programima
- Usluge izrade biznis planova
- Pravni konsalting i usluge registracije
- Istraživanje tržišta
- Pronalaženje partnera
- Usluge povezivanja partnera u zemlji i inostranstvu
- Organizovanje zajedničkih sajamski nastupa
- Organizovanje trgovinskih misija

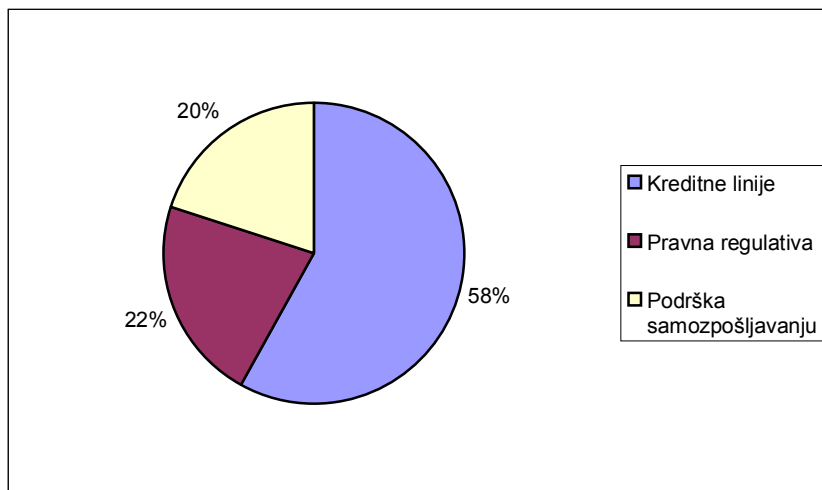
Ukupan broj klijenata Regionalne agencije u 2004. godini je 1703. On uključuje kako potencijalne i postojeće preduzetnike, tako i učesnike treninga.

Potencijalni preduzetnici su u podršku Regionalne agencije u okviru projekta **"Mali grantovi za nezaposlene"** bili u mogućnosti da kroz grant program započnu svoj sopstveni biznis. U periodu od 15. avgusta do 31. decembra, 396 klijenata je apliciralo za ova sredstva. Imajući u vidu sam zahtev projekta za obaveznom registracijom klijenata koji dobiju grant u ovom

periodu je otvoreno preko 90 novih malih firmi. Sektorska struktura ovih novotvorenih biznisa je da je preko 55% iz oblasti usluga, 30% iz oblasti proizvodnje i 15% iz oblasti poljoprivrede.

Imajući u vidu da je oblast poslovnog informisanja usluga koju Regionalna agencija u najvećem broju slučajeva pruža svojim klijentima, određeni broj klijenata je informisan o programima Ministarstva poljoprivrede i to:

- Informacije o registraciji poljoprivrednih gazdinstava
- Informacije o kratkoročnim i dugoročnim kreditnim linijama
- Pomoć pri izradi kreditnih aplikacija
- Informacije o subvencijama

Odnos najfrekventnije traženih poslovnih informacija

Postojeći preduzetnici svoje zahteve uglavnom baziraju na informacijama o dostupnim kreditnim linijama. Imajući u vidu tražene iznose kao i usmerenost ka Fondu za razvoj Republike Srbije izražena je potreba i u 2004. godinu za izradom biznis planova, uslugom koje Regionalna agencija pruža u saradnji sa svojim LSP.

-Primer najbolje prakse-

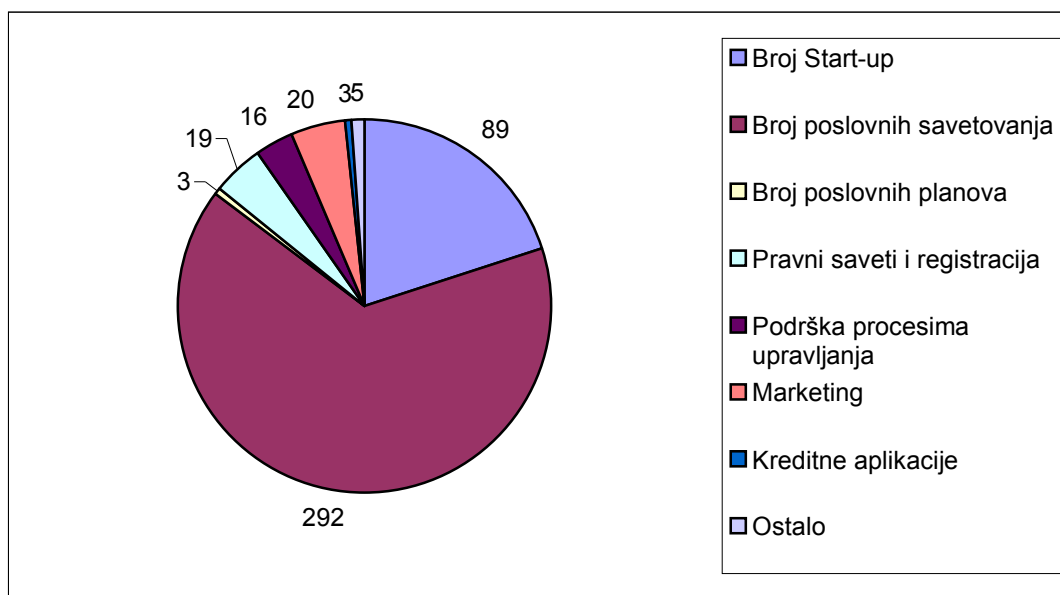
UNA TRADE

Preduzeće za proizvodnju kartonske ambalaže

Preduzeće Una Trade je osnovano 1998 godine kao komanditno društvo za proizvodnju kartonske ambalaže.

Preduzeće Una trade se do 2004 godine bavilo proizvodnjom kartonske ambalaže od lepenke. Osnovna sredstva korišćena za proizvodnju kutija su već pripadala zastareloj tehnologiji dok je proizvodno poslovni prostor sa druge strane bio ograničavajući faktor. Zbog ovakve situacije preduzeće je bilo usmereno samo na jedan segment tržišta bez mogućnosti dalje penetracije. Preduzeće je u tom periodu zapošljavalo 4 radnika i bilo usmereno na regionalno tržište. Osnivanjem Regionalne agencije za ekonomski razvoj preduzetnici i preduzeća su dobila preko potrebnu podršku. Gospodin Smiljij je pre svega u saradnji sa Regionalnom agencijom na početku dobio pre svega određene konsalting usluge kao i usluge povezivanja sa preduzećima u regionu. Razmatrajući trenutnu poziciju kao i preko potrebu osamrejevanja tehnologije i proširenja proizvodno poslovnog prostora preduzeću Una Trade su preko potrebna bila finansijska sredstva. Regionalna agencija je predložila izradu biznis plana u cilju sagledavanja sopstvenih potencijala kao i mogućnosti dobijanja kredita od Fonda za razvoj Republike Srbije. Biznis plan je urađen od strane konsultanata Regionalne agencije i predložen Fondu za razvoj. Uz adekvatne garancije ali i u skladu sa realnim poslovnim očekivanjima projekat je odobren i preduzeće Una trade je dobilo kredit u iznosu od 3.500.000 mil dinara. Sredstva su utrošena za nabavku nove opreme i proširenje proizvodnog prostora.

Kupovinom nove opreme (horizontalnom presom, mašinom za štampu i mašinom za rasecanje) preduzeće Una trade je proširilo proizvodni program na proizvodnju kutija od mikrovala i hromo kartona. Broj zaposlenih sada je 7 i preduzeće očekuje izvoz za Republiku Srpsku. Uz stalnu savetodavnu podršku Regionalne agencije preduzeće Una Trade je na pravi način otklonilo krizu u daljem razvoju i proširilo tržište svojih proizvoda

Struktura konsalting usluga

U okviru podrške postojećim preduzetnicima Regionalna agencija je organizovala Trgovinsku misiju u julu mesecu, na kojoj je učestvovala 12 italijanskih preduzeća i 44 preduzeća iz Kragujevca i 38 preduzeća iz Jagodine

6. Promocija i internacionalizacija teritorije

Aktivnosti promocije čitavog Regiona uobličene su u formu internacionalizacije, tj. kroz povezivanje i razvoj projekata koji će se pripremati za međunarodne institucije (Evropsku Uniju, donatore, itd.).

- U julu mesecu započete su aktivnosti povezivanja sa programom švajcarske Vlade "PRAXIS TRANSFER" Univerziteta u Frajburgu. Nakon analize dobijenih ponuda iz Srbije, Univerzitet u Frajburgu je odlučio da projekat "PRAXIS TRANSFER" realizuje u saradnji sa Regionalnom agencijom u smislu povezivanja preduzeća iz regiona Šumadije i Pomoravlja sa preduzećima iz švajcarskih kantona Baselstadt i Baselland. Na zahtev švajcarskih partnera pripremljena je i prosleđena dokumentacija vezana za opšte karakteristike Srbije i posebno regiona Šumadije i Pomoravlja, ekonomski pokazatelji regiona, zakonska regulativa vezana za međunarodnu privrednu saradnju, kao i lista preduzeća iz regiona koja su sposobna za ostvarenje saradnje sa preduzećima iz dva navedena švajcarska kantona.

Preduzeća su odabrana tako da pokrivaju sve relevantne sektore privređivanja u Regionu kako bi potencijali Regiona bili što bolje prezentirani potencijalnim švajcarskim partnerima.

- U cilju uspostavljanja direktnih poslovnih kontakata između preduzeća iz regiona Šumadije i Pomoravlja i italijanske provincije Reggio Emilia, u periodu od 01. do 31.07.2004. organizovana je **Trgovinska misija italijanskih preduzeća**. RA Kragujevac je organizovala dolazak i poslovne

sastanke za predstavnike 12 italijanskih preduzeća u Kragujevcu i Jagodini, i to 13. i 14. 07.2004. godine. Proces organizacije je bio podeljen u 4 faze:

I Tehnička/logistička podrška:

II Priprema sastanaka na koje je pozvano 56 preduzeća i institucija iz Kragujevca i 49 iz Jagodine (ukupno 105), a prisustvo je potvrdilo 50 preduzeća i institucija iz Kragujevca i 45 Jagodine (ukupno 95)

III Matchmaking

IV Follow up (koja se sastoji iz faza evaluacije - prikupljeni evaluacioni listići od učesnika na sastancima i faze praćenja - kontaktiranja učesnika i pravljenje plana podrške)

7. Uključivanje predstavnika ostalih opština Šumadije i Pomoravlja u rad Regionalne agencije

U cilju širenja mreže saradnika Agencije kao i daljeg razvoj sektora konsultantskih usluga u čitavom Regionu, na početku 2004. godine započeti su postupci osnivanja podcentara Agencije. Američki donator USAID preko ACDI/VOCA pomogao je osnivanje tri podcentra: Jagodina, Smederevska Palanka i Svilajnac

Prvi osnovani pod-centar Regionalne Agencije u Jagodini zvanično je počeo sa radom 28.01.2004. godine, a u saradnji i sa SO Jagodina. Opština Jagodina finansiraće sve operativne troškove podcentra i rad dva zaposlena u podcentru.

Već u mesecu februaru u Smederevskoj Palanci je započeo proces rada pod-centar Regionalne agencije sa budućim servis provajderima.

8. Izvođenje aktivnosti u skladu sa projektima o decentralizovanoj saradnji datih u okviru City-to-City Programa.

U okviru UNOPS-ovog programa "CITY TO CITY", 1. jula 2004. godine potpisan je ugovor sa Regionalnom agencijom za realizaciju projekta BTA (***Business Technical Assistance***). U cilju realizacije ovog projekta odabrano je 12 preduzeća iz 3 sektora: obrada metala, drveta i prehrambena industrija kojima će biti pružena podrška u prevažilaženju problema u razvoju i povezivanju sa partnerima iz Italije. Dokument koji je proistekao iz izvršene analize je italijanskim stručnjacima poslužio kao osnov za formiranje nacrtu strategije razvoja odabranih preduzeća. Prezentaciju su vršili italijanski stručnjaci prilikom direktnih poseta preduzećima koje su organizovane u poslednjoj fazi projekta u oktobru mesecu. Istovremeno, sa ovim aktivnostima vršio se i odabir italijanskih preduzeća sa ciljem investicionog povezivanja sa odabranim preduzećima iz regiona Šumadije i Pomoravlja.

9. Promotivne aktivnosti Agencije

U okviru promotivnih aktivnosti Regionalna agencija je u proteklih godinu dana radila na razradi dokumenta o teritorijalnom marketingu Šumadije i Pomoravlja. Ova dokumenta uključuju mapu mogućnosti i potencijala, naznačenu od strane ILS-LEDA/CIRCLE, kao komunikacioni i tehnički instrument promocije teritorije, zatim sektorijalne prioritete koji se tiču investicija, obavezivanje različitih lokalnih učesnika, i kratke brošure za reklamiranje.

- Povodom održavanja trećeg međunarodnog Sajma u Beogradu pod nazivom **BIZNIS BAZA**, krajem avgusta meseca krenulo se sa pripremnim aktivnostima. Sajam je održan u periodu od 30.11. do 03.12.2004. godine, u organizaciji Republičke agencije za razvoj MSP iz Beograda i Beogradskog Sajma, i Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja je učestvovala kao izlagač, predstavljajući privredu regiona. Predstavljeno je 17 preduzeća iz regiona, iz sektora koji predstavljaju primarni potencijal za dalji razvoj privrede. Agencija je imala

zapaženo učešće na sajmu, što potvrđuje i osvojeni GRAND PRIX sajma, za najbolji promotivni nastup, koga dodeljuje Udruženje ekonomskih propagaandista Srbije.

10. Druge preduzete aktivnosti

U februaru 2004. godine, Regionalna Agencija i Nacionalna agencija za **promociju stranih ulaganja SIEPA** zajedno su organizovale promociju projekta za podršku izvoza domaćih preduzeća. Na promociji je prisustvovalo 29 preduzeća sa jasno definisanom proizvodnjom i programom koji može imati izvozni potencijal. Na ovaj način Regionalna agencija će dati doprinos u izveznoj orijentaciji preduzeća iz Regiona i to kroz pružanje pomoći u njihovo uključivanje u program SIEP-e. Nakon održane prezentacije SIEPE (u toku maja meseca) Regionalna agencija je započela sa konstantnog pružanja informacija o samom programu i potrebnoj dokumentaciji i animiranjem preduzetnika da konkurišu za dobijanje bespovratnih sredstava za promociju izvoza u okviru SEMDAS programa.

Prvi rezultati su bili zadovoljavajući: 3 firme su dobile sredstva "KUČ Kompani", "Dokumenten management" i "PAK Promet" svi iz Kragujevca; dok su ostale firme bile u postupku dobijanja sredstava ili prikupljanja potrebne dokumentacije.

Tokom septembra, a na osnovu kontakta ostvarenog sa direktorom prodaje multinacionalnog lance supermarketa **«Metro Cash and Carry»**, a koji je u tom momentu bio u procesu prikupljanja podnuda od dobavljača za svoj lanac prodajnih objekata u Srbiji, Regionalna agencija je izvršila odabir preduzeća koja mogu da ispune tražene uslove i poslala im obaveštenje (ukupno za 39 preduzeća iz Šumadije i Pomoravlja). Obaveštenje je sadržalo kontakt podatke direktora prodaje «Metroa», listu dokumenata koje treba priložiti, kao i ponuđenu saradnju u procesu formiranja profila preduzeća, jednog od dokumenata koji treba priložiti uz pomenutu ponudu. Preduzeće "Zebra" iz Kragujevca (za proizvodnju ledenih kolača i torti) je u decembru potpisalo ekskluzivni ugovor sa Metroom o plasmanu sopstvenih proizvoda preko distributivne mreže Metro-a u Srbiji.

Na Trećem Festivalu obrazovanja odraslih, koji je održan u septembru mesecu, održana je prezentacija **"Šta sve treba da znam o biznisu i preduzetništvu"** za nezaposlena lica sa evidencije Nacionalne službe za zapošljavanje u prostorijama filijale u Kragujevcu. Teme prezentacije su bile: Šta je biznis i preduzetništvo, Profil uspešnog preduzetnika. Prezentacija programa "Šta sve treba da znam o biznisu i preduzetništvu" je bila deo programa, sa kojim je Regionalna agencija nastupila na ovom Festivalu, koji je istovremeno organizovan u svim većim gradovima Srbije. Na prezentaciji je prisustvovalo 23 lica sa evidencije nezaposlenih, a medijski su je propratili svi lokalni mediji.